

Dreptul

9 771 857 318 501

ISSN 1857-3185

VINERI

7 august

2009

Anul VIII
nr. 29 (288)

8 pagini - 2,50 lei

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

LADOM:
Alegerile au fost
parțial corecte și
libere pag. 3

Virusul gripal H₁M₁
face ravagii

pag. 5

Cerințe legale
referitoare la modul
de funcționare a piețelor

pag. 6

UE speră să reia în toamnă negocierile cu Republica Moldova

Uniunea Europeană speră să reia negocierile pentru un nou acord de cooperare cu R. Moldova în toamna acestui an, a declarat reprezentantul special al blocului pentru această țară, Kalman Mizsei.

Discuțiile ar putea reîncepe încă din toamnă, după ce Moldova va avea un nou guvern și își va stabili relațiile cu România. Regimul discriminator de vize introdus pentru cetățenii români trebuie abolit, a spus oficialul european, adăugînd că aceasta este una dintre precondiții pentru aprofundarea relațiilor dintre Republica Moldova și UE.

Cele cinci partide care au intrat în Parlament după recente alegeri ar trebui să discute despre posibilitatea de a forma o coaliție, ceea ce le-ar permite să alege președintele țării și să înceapă să abordeze pro-

blemele economice și de altă natură, a spus Mizsei. În opinia sa, partidele

rea legii, pentru ca alegerile ce vor urma să nu mai ducă la crize politice.

FMI, Banca Mondială și Comisia Europeană, odată ce și-a ales președintele și

parlamentare trebuie să înființeze o comisie care să abordeze problemele prioritare, în special pregătirea unui set de măsuri pentru creșterea încrederii electoratului și modifica-

UE este gata să ajute Moldova consolidîndu-și relațiile cu aceasta și oferindu-i ajutor financiar, dar trebuie clarificat în ce măsură această țară este gata să își reia discuțiile cu

a format guvernul, a spus reprezentantul special al UE la Chișinău.

De asemenea, trebuie reluate negocierile asupra conflictului transnistrean, a mai spus el.

Prelungirea misiunii EUBAM în Moldova este un pas firesc convenit în comun de toate părțile

Prelungirea mandatului Misiunii Uniunii Europene de Asistență la Frontieră în Moldova și Ucraina (EUBAM) este un pas firesc care a urmat după ce au fost obținute progrese remarcabile în domeniul cooperării, consideră șeful misiunii EUBAM, Ferenc Banfi.

„Am atins rezultate foarte bune la nivel tehnic și un astfel de progres, un astfel de rezultat a fost recunoscut și la nivel politic. La acest moment, toate părțile au convenit că lucrul încă nu este definitivat și mai este teren de perfecționare și de îmbunătățire în diverse sfere. De aceea, eu personal văd prelungirea misiunii ca un pas firesc convenit în comun de toate părțile”, a declarat șeful misiunii EUBAM, Ferenc Banfi.

Oficialul european a mai specificat că beneficiul de pe urma cooperării nu este doar o favoare pentru Moldova sau Ucraina. „Cred că munca pe care am depus-o în ultimii ani a demonstrat că prezența și activitatea misiunii în regiune este nu doar în beneficiul Moldovei și al Ucrainei, ci și în beneficiul Uniunii Europene”, a mai menționat Banfi.

Potrivit oficialului, „activitatea misiunii este orientată spre colaborarea tehnică cu serviciile partenere, dar, sigur, este nevoie și de un climat politic corespunzător”. „Sîntem aici deja 4 ani și niciodată nu am simțit, nu am observat vreo discordie politică atît din partea Ucrainei, cît și din partea Moldovei. De aceea într-adevăr putem vorbi de un astfel de consens privind munca misiunii și a atitudinii față de misiune. Sper că oricare vor fi schimbările la nivel de relații politice între Ucraina și Moldova, noi mereu vom beneficia de susținere din ambele părți”, a precizat șeful EUBAM.

Mandatul misiunii Comisiei Europene de asistență la frontieră în Republica Moldova și Ucraina (EUBAM) a fost prelungit pentru încă doi ani, începînd cu data de 1 decembrie 2009. Directoratul Relații Externe al Comisiei Europene a informat, la finele lunii trecute, Ministerul Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova despre prelungirea mandatului misiunii de supraveghere a hotarului moldo-ucrainean, în special pe segmentul transnistrean.

Începe ziua cu DREPTUL!

Republica Moldova trebuie să fie o punte între Europa Centrală și de Est

Republica Moldova nu este o victimă a plasării sale geografice între sferele de influență ale Occidentului și ale Rusiei, ci dimpotrivă, poate și trebuie să fie o punte între Europa Centrală și de Est, consideră președintele Comitetului pentru Relații Externe al Senatului SUA, John Kerry.

„Observatorii susțin că Republica Moldova este victima așezării sale geografice, prinsă între «sferele de influență» ale Rusiei și ale Europei. Eu cred că poziția Republicii Moldova poate fi punctul său forte. Prin cooperare și efort susținut, Republica Moldova

poate fi și ar trebui să fie o punte între Europa Centrală și de Est”, spune senatorul într-o declarație a sa de presă.

Potrivit oficialului american, odată cu terminarea campaniei electorale și formarea unui nou Parlament în Republica Moldova, „liderii politici ai Republicii Moldova trebuie să găsească un teren comun, iar dacă reușesc să lase deoparte interesele personale și politice, există șansa descoperirii unei abordări proaspete în ceea ce privește problemele cu care se confruntă țara”, a adăugat Kerry.

Flash**Moldova este una dintre puținele state CSI care nu au admis creșterea prețurilor de consum**

Din cele 10 state postsovietice care au depus datele la Comitetul Interstatat de Statistică al CSI, doar Azerbaidjan, Kirgîzstan și Moldova nu au admis creșterea prețurilor de consum. Potrivit datelor oficiale, în prima jumătate de an, în aceste țări a fost înregistrată o deflație de 3%, 2,4% și 1,8% corespunzător.

În rândul statelor CSI, Ucraina continuă să fie lider la creșterea nivelului inflației. În primele șase luni ale anului curent, prețurile de consum în Ucraina au crescut cu 8,6% (luna iunie 2009 în comparație cu luna decembrie 2008), inclusiv prețul produselor alimentare și al băuturilor nealcoolizate a crescut în aceeași perioadă cu 7,8%.

Fiecare a patra investigare a cazurilor de corupție în Moldova se finalizează cu intentarea dosarului penal

Fiecare a patra investigare a cazurilor de corupție în Moldova se finalizează cu intentarea dosarului penal, s-a comunicat la Procuratura Generală a RM.

Astfel, din 1368 de cereri înregistrate în cazuri de corupție în ianuarie-iunie 2009, în 305 cazuri au fost intentate dosare penale. Au fost trași la răspundere în această perioadă 32 funcționari de stat și un șir de alți factori de decizie.

Cel mai caracteristic procedeu este extorcarea de bani prin trafic de influență. Astfel, la Comisariatul de poliție al sectorului Buiucani un ofițer al serviciului opearț extorca de la un comerciant 1000 de lei pentru a anula amenda în legătură cu încălcările depistate la un magazin privat din Durlăști. S-a intentat dosar penal.

O asociație cere noului Parlament să revizuiască actuala lege despre avort

Asociația „Pentru Familie” le cere, de asemenea, parlamentarilor să anuleze proiectul de lege pentru prevenirea și combaterea discriminării care a fost elaborat sub presiunea celor interesați de introducerea în legislația moldoveană a termenului „orientare sexuală”.

Asociația „Pentru Familie” din R. Moldova cere de la deputații Parlamentului ales la 29 iulie să revizuiască actuala Lege despre avort.

Asociația le cere, de asemenea, parlamentarilor să elaboreze legi pentru protejarea și dezvoltarea institutului familiei în Moldova, precum și anulara definitivă a proiectului de lege pentru prevenirea și combaterea discriminării care a fost elaborat sub presiunea celor interesați de introducerea în legislația moldoveană a termenului „orientare sexuală”, astfel încît să fie dat frîu liber propagandei homosexuale.

Asociația „Pentru Familie” este parte a Coaliției „Pro-Familia”, care constituie o mișcare civică, avînd drept obiectiv promovarea valorilor pro-viața și pro-familie în R. Moldova.

În RM locuiesc peste 600 mii de ruși

Ultimele date făcute publice de Ministerul Afacerilor Externe (MAE) de la Moscova arată că în Republica Moldova ar locui circa 600 mii de ruși.

În același timp, conform datelor ultimului recensămînt, cu excepția regiunii transnistrene, s-au declarat ruși 5,8% din populația de 3,3 mln de oameni.

Potrivit MAE de la Moscova, populația rusă din Moldova trăiește în orașe și centre raionale. În Chișinău, potrivit unor date din 2005, locuiau circa o sută de mii de ruși, la Bălți – circa 25 mii, Cahul – 7,7 mii, autonomia găgăuză – circa 6 mii, în orașele Edineț și Florești cinci și 4,6 mii de ruși.

52 de tarabe cu cvas nu au autorizație

„Din cele 104 tarabe de la care se vinde cvas pe străzile capitalei 52 nu au autorizație și nici măcar un act de proveniență a mărfii. Mai grav, autoritățile nu pot depista cel puțin cine sînt cei care vînd acest cvas”. Despre aceasta a anunțat luni, la ședința Primăriei, șeful Direcției Comerț și Alimentație Publică, Vladimir Nirca.

Viceprimarul Mihai Furtună a declarat în cadrul ședinței operative a primăriei că încă înaintea campaniei electorale a înaintat un demers către Comisariatul General de poliție pentru a se documenta care tarabe totuși au autorizație pentru a comercializa cvas. Furtună a precizat că pînă în prezent nu a primit niciun răspuns.

Șeful Direcției Comerț și Alimentație publică, Vladimir Nirca, a spus că nu reușesc să afle cine sînt patronii acestor tarabe și apelează în acest sens la ajutorul poliției.

Edilul capitalei Dorin Chirtoacă i-a făcut în acest sens o invitație comisarului general de poliție la primărie pentru a prezenta situația reală.

Pînă se rezolvă problema, autoritățile atenționează oamenii să fie mai atenți cînd cumpără băuturi răcoritoare în stradă.

Comisariatul General de Poliție solicită ajutorul populației

Comisariatul General de Poliție al municipiului Chișinău (CGP) solicită ajutorul populației în identificarea automobilului care, în dimineața de 3 august, a accidentat mortal o femeie pe bdul Dacia din capitală.

Potrivit ofițerului de presă al CGP, Adrian Jovmir, la ora 05.10, o femeie surdomută, în vîrstă de 68 de ani, traversa bulevardul neregulamentar, în apropierea stadionului „Zimbru”. Femeia a fost lovită în plin de un autoturism care se deplasa cu viteză excesivă. Impactul a fost atât de puternic încît femeia a murit pe loc. Trupul i-a fost dezmembrat. Șoferul a părăsit locul accidentului.

Apelul CGP este adresat tuturor celor care ar putea comunica poliției informații pentru depistarea autoturismului și șoferului. Persoanele sînt rugate să anunțe orice sector de poliție, sau să apeleze la: 902, 54-20-63, sau 27-17-31.

Judecătorul rus la CEDO demisionează

Judecătorul rus Valeri Musin a demisionat de la Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CEDO), după ce a fost numit membru al consiliului director al Gazprom, pentru a evita un conflict de interese în dosarul Iukos, a anunțat un purtător de cuvînt al instanței citat de AFP.

Potrivit aceleiași surse, judecătorul, care făcea prom pe 26 iunie de Adunarea Generală a Acționarilor. Retragerea sa de la CEDO ar putea întârzia și mai mult examinarea plîngerii depuse de Iukos, care a fost introdusă în urmă de cinci ani la Strasbourg, a spus purtătorul de cuvînt.

Președintele rus Dmitri Medvedev trebuie să desemneze, în termen de o lună, un alt candidat pentru postul de judecător în comisia ad-hoc a Curții Europene, dar nu este sigur că noul judecător va putea participa la audierea în dosarul Iukos prevăzută pentru 19 noiembrie, a adăugat aceeași sursă.

Valeri Musin, profesor de drept la Universitatea Sankt Petersburg și fost profesor al premierului Vladimir Putin, a fost numit judecător în comisia ad-hoc pentru Iukos după retragerea nemotivată a judecătorului rus permanent, Anatoli Kowler.

Iukos reprozează statului rus ca i-a confiscat activele. Plîngerea a fost depusă la Strasbourg în 2004.

Cusătoresele, profesorii, medicii – cele mai solicitate profesii

Majoritatea locurilor vacante înregistrate la Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM) sînt oferite pentru cusătorese, medici și profesori.

Potrivit declarațiilor agenților economici, depuse la ANOFM, 891 cusătorese, 419 lucrători medicali și 212 profesori sînt invitați la muncă.

Datele lansate de Agenție la începutul acestei săptămîni arată că în total sînt înregistrate 3619 locuri vacante. Cele mai multe oferte sînt în municipiile Chișinău (969) și Bălți (598), urmate de orașul Cahul (214).

Peste 2225 locuri de muncă sînt destinate persoanelor cu studii medii generale și secundare profesionale. Principalele ocupații pentru care sînt oferite locuri de muncă: cusătorese – 891 locuri; muncitori auxiliari – 291; vînzători – 118 locuri; conducători auto – 89 oferte.

La nivel național, pentru persoane cu studii superioare și medii de specialitate sînt

oferite 1394 locuri de muncă. Cea mai bogată ofertă este pentru: asistenți medicali și medici – 419 locuri; urmată de profesori – 212 și agenți în comerț – 145 locuri și 107 – inspectorii, inclusiv polițiști, contabili – 41 locuri; laborant și farmacist – 41 locuri. A mai crescut necesitatea pe piața muncii de programatori – 32 locuri și medici veterinari – 31 oferte.

Statisticile oficiale denotă că pe piața forței de muncă lipsește cererea pentru specialiști în economie, relații internaționale sau drept, deși acestea rămîn în topul celor mai solicitate facultăți la instituțiile de învățămînt superior din țară.

Oferta de locuri de muncă este diversă, iar persoanele interesate să ocupe un loc de muncă se pot adresa agențiilor teritoriale pentru ocuparea forței de muncă sau pot accesa Portalul Guvernamental al pieței muncii: www.jobmarket.gov.md, unde sînt postate locurile vacante oferite în fiecare raion pe meserii.

ANUNȚ

Transparency International în colaborare cu Uniunea Juriștilor organizează în octombrie 2009 conferința științifico-practică cu tema „Monitorizarea politicilor anticorupție în Republica Moldova”. Subiectele vor fi prezentate pe trei paliere – politic, economic și juridic. Doritorii de a participa la conferință sînt invitați să prezinte tezele (în variantă electronică, volum ce nu depășește 2 pagini formatul A4) la Transparency International. Data limită de prezentare a tezelor – 5 septembrie 2009. Materialele conferinței vor fi publicate, culegerea fiind prezentată în cadrul conferinței.

Pentru contacte: Transparency International – Moldova, str. „31 August 1989”, nr. 98, bir. 203,204, tel.: 23-78-76, 20-34-85, e-mail: office@transparency.md.

Persoane de contact Efim Obreja, Iana Spinei.

Comitetul organizatoric

Ion Sturza nu este interesat de funcția de președinte

Ex-premierul Ion Sturza, apreciat de unii lideri politici și de opinie drept un eventual candidat la funcția de președinte al Republicii Moldova, afirmă că nu este interesat de postul de șef al statului.

„Sînt în plină treabă la Viena și în aceste zile m-au sunat mai multe cunoștințe, cu care am discutat acest subiect. Nici nu m-am gîndit la o astfel de propunere și vă spun sincer că nu mă intrigă funcția de președinte al Republicii Moldova. În general, nu sînt omul pasionat de funcții”, a declarat Ion Sturza pentru Business Expert.

Dl Sturza, care este în prezent director adjunct la compania Rompetrol Grup, a mai spus că rămîne în continuare distant față de procesul politic din Republica Moldova.

Liderul liberal democrat Vlad Filat declarase, la 4 august, că Ion Sturza ar fi o candidatură potrivită pentru postul de șef al statului. El s-a îndoit însă că omul de afaceri ar candida la președinția moldoveană. De altfel, Vlad Filat fusese director de departament în cabinetul Ion Sturza, în 1999.

De asemenea, un șir de economiști l-au creditat pe Ion Sturza cu cele mari șanse la funcția de șef al statului. Speculațiile în acest subiect au fost alimentate și de declarațiile politicianilor, potrivit cărora următorul președinte nu ar trebui să fie angajat politic.

Ion Sturza a fost în anul 1999 prim-ministru al Republicii Moldova. Guvernul Sturza a fost apreciat, inclusiv de experți străini, drept un guvern reformator și potrivit mai multor aprecieri, a avut cea mai bună imagine în exterior din istoria țării. Dl Sturza a gestionat criza prin care a trecut economia moldovenească în anul 1999, lovită de turbulențele financiare regionale. Este președintele Asociației pentru Politică Externă din Moldova. S-a născut în mai 1960.

Presa a vehiculat anterior că Ion Sturza ar fi unul dintre intermediarii preluării Rompetrol Grup de către firma kazahă de stat Kaz Munai Gaz, tranzacție evaluată la 1,6 miliarde de dolari.

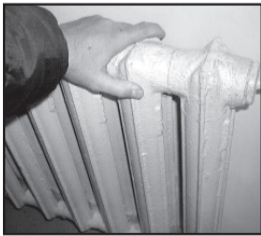
Chișinăul este pregătit pentru sezonul rece în proporții de 70%

Potrivit șefului adjunct al Direcției locativ-comunale, Semion Roman, în instituțiile școlare care necesită reparație

rație a acoperișurilor au fost efectuate în proporție de 60 la sută. Serviciile municipale specializate au efectuat lucrări de profilaxie a sistemelor ingineresti în proporție de 90 la sută.

De asemenea, în acest an, programul de pregătire a blocurilor pentru perioada rece se îndeplinește atît în cadrul fondului locativ municipal, cît și în cadrul Asociațiilor Proprietarilor de Locuințe Private și în casele cooperatiste. Pînă la acest moment, peste 70 la sută din sistemul ingineresc din aceste locuințe a fost pregătit pentru sezonul de încălzire.

Astfel, lucrările de repara-

LADOM: Alegerile au fost parțial corecte și libere

Liga pentru Apărarea Drepturilor Omului din Moldova (LADOM) susține că alegerile parlamentare anticipate din 29 iulie au fost parțial corecte și parțial libere.

„Alegerile au fost parțial corecte pe motivul depistării mai multor nereguli în listele electorale, partici-

petătenilor aflați peste hotare, studenților și alegătorilor din stînga Nistrului.

„La acest scrutin au fost înregistrate mai multe nereguli decât la scrutinul din 5 aprilie, dar decizia finală privind validarea alegerilor aparține Curții Constituționale.

Potrivit ofițerului de presă al LADOM, Rima Plăcintă, în raportul efectuat în baza rapoartelor observatorilor LADOM au fost înregistrate cazuri cînd alegătorii erau influențați chiar de membrii comisiilor electorale pentru cine să voteze, cînd s-a încercat votarea cu mai multe bu-

pentru votul oferit. La Telenești, în satul Bogzești, în raza de 50 de metri de la secția de votare, un membru al PCRM servea alegătorii cu vin, îndemnându-i să pună ștampila în dreptul concursului nr.1”, susține, Rima Plăcintă.

La rîndul lui, expertul LADOM, Ion Creangă, a remarcat că observatorii LADOM au fost împiedicați în unele secții de votare să-și exercite funcțiile. El spune că toate sesizările se află la Comisia Electorală Centrală.

LADOM a prezentat și rezultatele numărării paralele. Astfel, potrivit LADOM, Partidul Comuniștilor a obținut 45,18 la sută, în timp ce Comisia Electorală Centrală a calculat 44,69 de procente. Și în cazul PLDM, PL, PD și AMN diferența dintre datele numărării paralele și cele oficiale este nesemnificativă – plus-minus cîteva zecimi de procente. Diferențele pot fi explicate prin faptul că LADOM nu a efectuat numărătoarea în secțiile de peste hotare.

LADOM a avut la acest scrutin circa 2 mii de observatori naționali.

La secțiile de votare de peste hotare nu s-au înregistrat nereguli

„Cei 19 observatori din totalul de 37 nu au sesizat nereguli la secțiile de votare constituite în afara țării și au menționat accesul liber la informația cu caracter electoral pe parcursul observării alegerilor, inclusiv deschiderea secțiilor de votare, desfășurarea votării, închiderea secțiilor de votare și totalizarea rezultatelor”, se menționează într-un comunicat de presă al observatorilor reprezentanței din Moldova a Fundației Eurasia.

Observatorii au constatat un flux sporit de alegători în intervalele de timp 7:00-9:00 și 18:00-21:00, atribuirea acestor fluxuri perioadei de pînă la începerea și după încheierea zilei de muncă. Observatorul Reprezentanței din Moldova a Fundației Eurasia la Bologna a remarcat că la ora locală 20.35 în curtea Consulatului Republicii Moldova din Bologna

se aflau cîteva sute de cetățeni moldoveni care au venit după serviciu, de la sute de km distanță pentru a-și exercita dreptul de vot. În urma sesizării acestora, Comisia Electorală Centrală a permis prelungirea votării la secția respectivă pînă la orele 22.00. O situație similară a fost înregistrată și la Ambasada Republicii Moldova la Londra.

Conform datelor prezentate de observatorii Fundației Eurasia, rezultă că în topul preferințelor alegătorilor moldoveni aflați peste hotare este partidul politic „Partidul Liberal” (PL) care a acumulat în total 45,48% la secțiile vizate, urmat de partidul politic „Partidul Liberal Democrat din Moldova” (PLDM) – 32,43%, Partidul Comuniștilor din Republica Moldova (PCRM) – 7,23%, partidul politic Alianța „Moldova Noastră” (AMN) – 5,62%, Partidul Democrat din Moldova (PDM) – 5,31%.

Comparativ cu alegerile din 5 aprilie a.c., la secțiile de votare monitorizate a crescut ponderea partidelor politice PLDM și PD; numărul simpatizanților partidului politic PL a rămas relativ stabil; ponderea PCRM a crescut la secția de votare din Federația Rusă, dar a scăzut în celelalte secții de votare vizate; ponderea AMN a scăzut la majoritatea secțiilor de votare menționate. Prezența la urnele de vot, în cadrul acestui scrutin, a crescut la majoritatea secțiilor de votare vizate cu excepția celor din România, unde rata participării a scăzut cu 13,31% comparativ cu alegerile precedente.

Pentru monitorizarea alegerilor parlamentare anticipate din 29 iulie 2009 Reprezentanța din Moldova a Fundației Eurasia a acreditat 37 observatori naționali și 7 observatori internaționali, dintre care 19 observatori au supravegheat scrutinul electoral la secțiile de votare constituite în afara țării. Au fost prezenți observatori naționali la misiunile diplomatice ale Republicii Moldova în Federația Rusă, România, Republica Italiană, Marea Britanie, Republica Elenă, Regatul Belgiei și Statele Unite ale Americii.

S.C.

parea la vot a mai multor persoane decât au fost repartizate buletine de vot, aducerea buletinelor de vot din afară etc. În același timp, ele au fost considerate parțial libere din cauza limitării accesului la vot a cetățenilor R. Moldova din stînga Nistrului, a celor aflați peste hotare și a studenților”. Sînt doar cîteva dintre concluziile raportului LADOM privind monitorizarea procesului electoral din Republica Moldova făcute publice în cadrul unei conferințe de presă.

În opinia președintelui LADOM, Paul Strutzescu, alegerile din 29 iulie au fost marcate de un activism și un interes deosebit din partea alegătorilor, care s-au prezentat masiv la alegeri în pofida impedimentelor create – organizarea alegerilor într-o zi de miercuri, lipsa de condiții pentru facilitarea dreptului la vot al

Cele mai multe nereguli înregistrate de observatorii LADOM, dar și anunțate la linia fierbinte de către alegători, au fost erorile din listele electorale, care conțineau persoane decedate, persoane care nu locuiesc la adresa respectivă, înscrierea repetată a numelui aceluiași alegător. În multe cazuri, în dreptul numelui unor persoane considerate intruse în locuințe străine era deja semnătura la momentul verificării de către proprietarii locuințelor”, susține Paul Strutzescu.

În raportul LADOM se spune că în mai multe secții de votare s-a deconectat curentul chiar în timpul numărării voturilor, membrii birourilor fiind nevoiți să ia energie electrică de la vecini. Totodată, experții afirmă că și în procesul numărării au depistat mai multe încălcări decât în aprilie.

letine de identitate, votarea în lipsa actelor de identitate sau cu alte acte decât cele necesare – pașaport străin, livret militar. „Au fost și cazuri mai mult sau mai puțin amuzante, cum ar fi o vază cu 3 trandafiri pe masa membrilor comisiei într-o secție de votare (trei trandafiri reprezintă simbolul PDM – n.r.); amprente digitale în locul aplicării ștampilei „Votat”; din cabinele de vot se auzeau sunete care semănau cu cele ale aparatelor de fotografiat, persoanele urmînd să demonstreze că au votat anume pentru candidatul respectiv. De asemenea, în preajma secției de votare nr.56 din Slobozia Mare, Cahul, reprezentanți ai PCRM făceau agitație chiar lîngă secția de votare, după care serveau persoanele cu băuturi alcoolice; în același timp 5-6 femei așteptau de la aceste persoane remunerarea promisă de 250 de lei

CENTRUL DE DREPT AL AVOCAȚILOR DIN REPUBLICA MOLDOVA (CDA)

CONTINUĂ IMPLEMENTAREA PROIECTULUI

„MONITORIZAREA EFICIENȚEI ȘI CALITĂȚII ACTULUI DE JUSTIȚIE ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRI EUROPENE”

Proiectul are drept scop scoaterea în evidență a încălcărilor drepturilor și libertăților persoanei, în sensul Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, depistate și fixate în hotărîrile irevocabile emise de Curtea de Apel Chișinău și Curtea Supremă de Justiție.

A treia etapă a proiectului de monitorizare a încălcărilor drepturilor omului prevăzute de Convenție începe la 1 iulie și va dura pînă la 31 decembrie 2009. Proiectul va avea drept obiect de monitorizare hotărîrile judecătorești pronunțate în anul 2009.

Monitorii sînt avocații licențiați care au participat la examinarea cauzelor în instanțele judiciare respective și/sau au

supus analizei deciziile judiciare irevocabile.

Concluziile se vor efectua în baza deciziilor judiciare irevocabile emise de Curtea Supremă de Justiție, Curtea de Apel Chișinău și în baza cererilor declarate admisibile de către Curtea Europeană a Drepturilor Omului (CEDO).

Scopul final al proiectului rezidă în:

- analiza nivelului de implementare a standardelor CEDO în efectuarea justiției;
- asigurarea respectării și apărării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului;
- sporirea transparenței efectuării actului judiciar;
- creșterea responsabilității justițiarilor față de aplicarea legii;

• sporirea nivelului de profesionalism al avocaților.

CDA propune tuturor avocaților să participe la implementarea acestui proiect.

Persoanele dispuse spre colaborare ne pot contacta la adresele și numerele de telefoane indicate.

Cu monitorii vor fi încheiate contracte de colaborare. Activitatea monitorilor va fi remunerată în funcție de numărul cauzelor raportate și de corespunderea rapoartelor exigențelor proiectului.

Rolul monitorilor participanți la proiect constă în selectarea cazurilor de încălcare a drepturilor omului în instanțele judiciare; obligația de a prezenta în scris un chestionar și copia hotărîrii judiciare.

Informațiile colectate de la monitorii vor

fi supuse unui proces de analiză și interpretare de către experți independenți, comentariile cărora vor fi difuzate în emisiuni radio și TV, publicate în ediții ale revistei *Avocatul poporului* și pe pagina web a CDA, folosite pentru a întocmi darea de seamă de la sfîrșitul proiectului.

În cadrul acestui proiect vor fi efectuate, de asemenea, 5 seminare cu același generic („MONITORIZAREA EFICIENȚEI ȘI CALITĂȚII ACTULUI DE JUSTIȚIE ÎN CONTEXTUL INTEGRĂRI EUROPENE”).

Acestea vor fi desfășurate în: Chișinău – august 2009; Chișinău – decembrie 2009; Cahul – septembrie 2009; Bălți – octombrie 2009; Orhei – noiembrie 2009.

În funcție de numărul doritorilor de a participa la seminare, CDA își rezervă dreptul să schimbe localitatea în care vor fi organizate seminarele.

Avocații care doresc să participe la proiectul derulat de CDA pot obține mai multe informații la adresa: law-center@tmg.md și la telefoanele: 21-37-09, 22-3-99.

Proiectul este finanțat de Comitetul Helsinki din Suedia pentru Drepturile Omului (SHC).

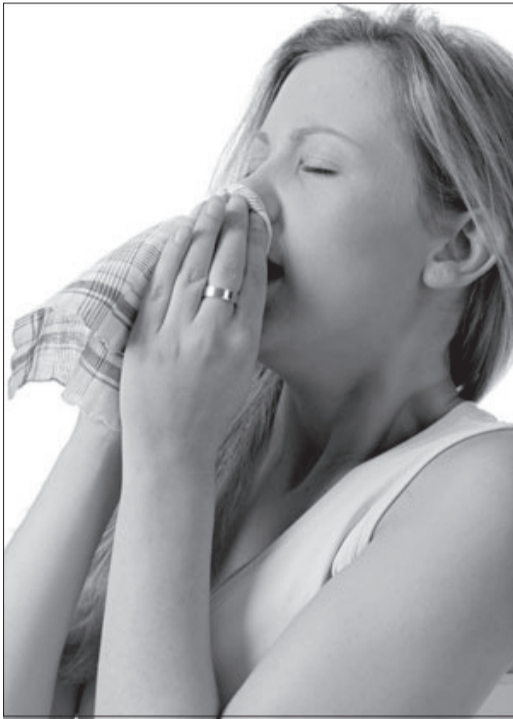
Virusul gripal H₁N₁ face ravagii

Pentru prima dată s-a vorbit despre gripa A (H₁N₁) la începutul anului curent, primul caz fiind înregistrat în Mexic. Ulterior, acest virus s-a răspândit în SUA, Canada, ajungând în Europa. În Republica Moldova acest virus a fost depistat pe 30 iulie, la o fată de 24 de ani, care a călătorit prin Europa. Aceasta a fost internată la Spitalul de boli infecțioase „Toma Ciorbă” din capitală, fiind ținută sub supravegherea medicilor. După trei zile de spitalizare, directorul Centrului de Medicină Preventivă (CNMP), Oleg Beneș, a declarat că femeia se simte bine, i-a scăzut febra și în după-amiaza zilei de luni, 3 august, a fost externată. Totodată, în opinia acestuia, cele 25 de persoane care au intrat în contact cu această tânără se află sub supraveghere medicală.

S-au îmbolnăvit și doi copii

La doar o zi după cazul înregistrat cu fata, un copil de un an și jumătate a fost internat la același spital de boli infecțioase, după ce a fost depistat că era infectat și el cu acest virus de tip nou. „Fetița de un an și jumătate va mai rămâne sub supravegherea medicilor pentru câteva zile. Copiii

fac parte dintre grupele cu risc ridicat, organismul lor neavând un sistem imunitar suficient de pu-

ternic, iar virusul gripei provoacă uneori complicații și chiar decesul. Din acest motiv fetița va mai sta internată în spital următoarele zile”, susține Beneș.

Tot luni, 3 august, potrivit lui Beneș, s-au adresat medicilor și au cerut să li se facă analizele pentru virusul gripal de tip nou doi tineri care au revenit recent din străinătate. Spre bucuria lor, rezultatele au ieșit negative”, remarcă Beneș.

Potrivit directorului CNMP, marți, 4 august, au fost înregistrate alte două cazuri de infecție

pronunțat deocamdată. În opinia lui Oleg Beneș, virusul abia a intrat în R. Moldova și acesta în mod cert se va răspândi. Ceea ce contează este viteza cu care acesta se va propaga. „Nu se pune problema că nu se va răspândi, ci care va fi viteza de propagare a bolii. Sarcina noastră, a medicilor, este să reducem viteza de răspândire a noilor cazuri de gripă, precum și să asigurăm depistarea, inițierea cât mai precoce a bolii”, a declarat Oleg Beneș.

Gripa de tip A (H₁N₁) este o afecțiune respiratorie acută, cu contagiozitate ridicată. Virusul ar putea fi evitat prin respectarea a câtorva reguli simple de igienă, cum ar fi spălarea frecventă a mâinilor cu săpun, folosirea gelurilor hidroalcolice, evitarea locurilor aglomerate, astuparea nasului și gurii în cazul în care în apropiere se află o persoană care tușește sau strănută.

Potrivit datelor Organizației Mondiale a Sănătății (OMS), peste 150 de țări au raportat peste 180 de mii de cazuri de infecție gripală de tip nou, peste 1200 persoane au decedat. Pe teritoriul Republicii Moldova au fost investigate 31 de cazuri, dintre care două au fost pozitive.

S.C.

Deținutele gravide și cele cu prunci vor beneficia de serviciile unui centru specializat

La Penitenciarul nr.16 de la Pruncul și-a început activitatea un centru specializat „Casa mamei și a copilului”, unde deținutele gravide și deținutele mame vor petrece mai mult timp cu copiii, într-un mediu mai apropiat celui de libertate, vor beneficia de asistență socială și medicală corespunzătoare.

„Casa mamei și a copilului” este dotată cu un cabinet medical, depozit, camera de joacă pentru copii, cinci dormitoare a câte două locuri. Fiecare odaie este echipată cu bucătărie, duș și grup sanitar. În fața casei este amenajată și o curte pentru plimbări.

„Femeile aflate în detenție constituie o categorie vulnerabilă de persoane, iar mamele cu copii în

mod deosebit sînt afectate de rigorile detenției. Astăzi acestor femei li se asigură posibilitatea de a simți bucuria libertății, indiferent de statutul social și de gravitatea detenției”, spus la inaugurare ministrul Justiției Vitalie Pîrlog.

Reprezentantul UNICEF în Moldova, Alexandra Yuster, a spus că inaugurarea acestei case este un pas important în respectarea drepturilor copiilor care se află împreună cu mamele lor în închisoare.

„Sănătatea copiilor nu trebuie să fie compromisă de faptul că mama este deținută. S-au creat condiții pentru ca pruncii să nu fie despărțiți de mama lor. Drepturile copiilor este baza unică a UNICEF și întotdeauna sîntem dispuși să oferim ajutor”, a spus reprezentantul UNICEF.

Proiectul este susținut financiar de către organizațiile Caritas Elveția, Caritas Luxemburg, Fundația Leopold Bachman, UNICEF Moldova, de Ambasada Republicii Federale Germania din Chișinău și Ministerul Justiției al R. Moldova.

Curtea Constituțională a primit de la CEC rezultatele alegerilor parlamentare anticipate

Curtea Constituțională a primit joi de la Comisia Electorală Centrală spre aprobare rezultatele definitive ale alegerilor parlamentare anticipate, care au avut loc la 29 iulie, a comunicat șeful serviciului de presă al CC Dumitru Țîra.

„Curtea Constituțională are la dispoziție zece zile pentru aprobarea rezultatelor alegerilor și distribuirea mandatelor”, a menționat Țîra.

Potrivit spuselor lui, data ședinței Parlamentului este stabilită de Președintele țării Vladimir Voronin. Ședința urmează să aibă loc nu mai târziu de 29 august, adică în termen de o lună din ziua alegerilor.

Potrivit datelor preliminare ale CEC, Partidul Comuniștilor a obținut 48 de mandate de deputat din 101, liberal-democrații – 18, liberalii – 15, Partidul

Democrat – 13 și Alianța „Moldova Noastră” – 7.

Alegerile parlamentare anticipate au fost desfășurate din motivul că, în conformitate cu rezultatele scrutinului din 5 aprilie, Partidului Comuniștilor nu i-a ajuns un vot pentru alegerea Președintelui, iar partidele de opoziție au refuzat să susțină candidatul din partea comuniștilor.

În conformitate cu legislația RM, Curtea Constituțională, în calitate de instanță supremă de justiție, urmează să examineze procesul-verbal de bilanț al CEC și să adopte decizia privind aprobarea sau neaprobarea lui. În caz de decizie pozitivă a CC, alegerile se consideră validate și deputaților în Parlament li se eliberează mandate. După aceasta Președintele în exercițiu stabilește data primei ședințe a Parlamentului.

Vom scăpa de mirosul neplăcut din capitală

La Stația de epurare a apelor din Chișinău au demarat lucrările de deshidratare a nămolului, care va îndepărta mirosul neplăcut al reziduurilor. Echipamentul constă în instalarea pe platformele de nămol a unor geotuburi, care separă reziduurile de apă, iar nămolul acumulat se va usca mai rapid. Astfel, mirosul neplăcut pe care îl elimină reziduurile deshidratate de la Stația de epurare va dispărea.

Primul geotub instalat demonstrează un rezultat promițător, în decurs de o săptămână au fost deshidratați 400 m³ de reziduuri, a comunicat în cadrul ședinței operative de la Primărie Constantin Becciev, directorul SA „Apă-Canal Chișinău”. Procesul de deshidratare a nămolului în geotuburi are loc foarte repede în 7-20 de zile.

În mod obișnuit, prin așezarea nămolului pe platformele de uscare, acesta se deshidratează în 1-1,5 ani. Într-un geotub pot fi depozitate 15 mii m³ de nămol. După deshidratare rămân doar 20% de nămol uscat, care nu produce miros. Stația de epurare din Chișinău curăță zilnic 1600 m³ de reziduuri.

Primăria Chișinău, în colaborare cu Compania olandeză „Tencate”, a demarat acest proiect ca o soluție pentru lichidarea mirosului neplăcut, pînă la reconstruirea stației în întregime. Proiectul a fost inițiat în anul 2008, iar în luna octombrie trecut între SA „Apă-Canal Chișinău” și Compania olandeză a fost semnat un contract de colaborare. În luna mai a.c., municipalitatea a alocat 4 milioane lei pentru procurarea echipamentului necesar.

Amintim că recent Primăria Chișinău a reluat negocierile cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD), pentru efectuarea studiului de fezabilitate a activității SA „Apă-Canal Chișinău”. Efectuarea și punerea în aplicare a studiului respectiv ar simplifica procedura de accesare a fondurilor europene pentru reconstrucția și dezvoltarea întreprinderii, inclusiv Stația de epurare a apelor. În acest sens există deja și o aprobare preliminară din partea BERD, pentru un grant de 3 milioane euro.

Admiterea repetată a început

Începînd de astăzi și pînă pe 10 august, absolvenții care nu au fost înmatriculați la facultăți pot depune dosarele în cadrul concursului repetat de admitere. Rezultatele vor fi anunțate pe 12 august.

Potrivit Ministerului Educației, concursul repetat va avea loc doar în universitățile care nu au acoperit planul de admitere. Cele mai multe locuri vacante sînt la științele exacte, umanistice, ale naturii și cele agricole.

Condițiile de înmatriculare au rămas aceleași. Admiterea se efectuează în bază de concurs, conform rezultatelor obținute la examenele de absolvire, în ordinea descrescătoare a mediei.

În cadrul primei etape a concursului de admitere, care s-a desfășurat între 16 și 31 iulie, numărul de cereri a depășit cu circa 35 la sută numărul locurilor oferite. Astfel, pentru cele 20 de mii de locuri propuse de universități au depus cereri de participare 27 de mii de candidați.

Cele mai solicitate specialități au fost cele economice, dreptul, limbile moderne, relațiile internaționale, politologia, medicina, tehnologiile informaționale, telecomunicațiile, arhitectura, designul interior, tehnologia produselor alimentare.

În Moldova sînt deschise 30 de universități, dintre care 17 de stat și 13 private.

Medicii recomandă copiilor să evite consumul produselor fast food

Medicii recomandă copiilor să evite consumul produselor fast food și solicită autorităților locale să interzică comercializarea acestora în preajma instituțiilor de învățămînt.

Galina Rusu, specialist principal în boli infecțioase la copii din cadrul Ministerului Sănătății, a comunicat că consumul acestor produse nu este indicat pentru copii. „Acestea nu sînt echilibrate din punct de vedere nutrițional și în consecință sînt nesănătoase. Dacă sînt consumate des, ele prezintă risc și chiar pentru o persoană matură, dar mai ales pentru copii”, a precizat sursa citată.

„Chioșcurile cu astfel de produse nu trebuie să existe în preajma școlilor la îndemîna copiilor. Condițiile de pregătire a acestor produse în cadrul acestor gherete sînt antisănătare. Carnea și alimentele folosite la prepararea hot-dog-urilor și tartinelor se pot altera ușor, fapt care poate provoca diferite infecții intestinale”, a spus Rusu.

Potrivit sursei citate, zilnic la medic se adresează 3-4 copii cu infecții intestinale, în mare parte acestea parvin în urma consumului de alimente care nu corespund normelor sanitare. Tratamentul medicamentos administrat persoanelor cu infecții intestinale este destul de costisitor și durează, în acest rîstimp minorii trebuie să urmeze și un regim alimentar.

„Chiar dacă apeluri din partea medicilor au parvenit în mai multe rînduri către autoritățile locale, nici un fel de măsuri în acest sens nu au fost întreprinse. În prezent în apropierea imediată a mai multor instituții de învățămînt activează gherete care comercializează produse fast food”, a precizat medicul.

Comercializarea produselor fast food în apropierea instituțiilor de învățămînt a fost interzisă în mai multe țări, printre care România și Bulgaria.

• La solicitarea cititorilor

Cerințe legale referitoare la modul de funcționare a piețelor

Guvernul Republicii Moldova prin Hotărârea nr. 955 din 21 august 2004 a aprobat Regulamentul-tip de funcționare a piețelor. Conform prevederilor regulamentului menționat, administrația (proprietarul) pieței este obligată să asigure:

a) efectuarea, prin administrația publică locală; h) reglementarea circulației transportului și limitarea accesului acestuia pe teritoriul pieței; i) includerea în contractele încheiate cu persoanele fizice și juridice care activează în piață a clauzelor privind

cerințelor actelor normative în vigoare și a documentelor ce confirmă proveniența și calitatea lor;

b) plantelor medicinale, produselor conservate, produselor de cofetărie cu cremă și a celor culinare, băuturilor răcoitoare și alcoolice preparate

gislației în vigoare.

– desfășurarea jocurilor de noroc (inclusiv pe teritorii adiacent).

Comercializarea produselor alimentare și de consum uman, autohtone și de import se admite numai în baza documentelor care confirmă proveniența și calitatea lor. Produsele alimentare și nealimentare supuse certificării obligatorii în conformitate cu legislația în vigoare vor fi admise spre comercializare numai în cazul în care sînt însoțite de certificatul de conformitate sau declarația de conformitate, după caz.

Administrația (proprietarul) pieței trebuie să asigure salubritatea teritoriului pieței în fiecare zi, prelucrarea meselor și a inventarului comercial, evacuarea gunoierului. Administrația (proprietarul) pieței trebuie să instaleze coșuri pentru gunoi la distanța de 10 m de la fiecare loc de desfăcere, precum și lângă fiecare unitate de comerț staționar; să rezerveze un teren special pentru acumularea și evacuarea gunoierului (la o distanță nu mai mică de 20 m de la locurile de desfăcere); să asigure racordarea la rețelele de apeduct și de canalizare, precum și evacuarea zilnică a gunoierului din containere, cu prelucrarea ulterioară a acestora.

Administrația (proprietarul) pieței trebuie să încheie contracte cu serviciile specializate și autorizate să presteze servicii de dezinsecție, dezinsecție și deratizare, de evacuare a gunoierului și de curățare mecanică a teritoriului. Teritoriul pieței se curăță pînă la începerea zilei de muncă și după încheierea ei, cu stropirea prealabilă obligatorie, în vremea caldă a anului, a întregului teritoriu. O dată pe săptămînă se organizează ziua de igienizare, în care se efectuează salubritatea complexă a pieței (dereticarea, dezinsecția, dezinsecția și deratizarea teritoriului, a halelor principale și auxiliare, a locurilor de desfăcere etc.).

Personalul antrenat în comercializarea produselor alimentare (cu excepția fructelor și a legumelor în stare proaspătă) și a mărfurilor industriale pentru copiii de vîrstă pînă la 3 ani trebuie: să fie supus, la angajare, examenului medical și, periodic, în conformitate cu actele normative în vigoare, instruirii igienice și sanitar-veterinare; să dețină carnetele medicale respective și să le prezinte, la cerere, administrației pieței și organelor de control.

în condiții casnice, a ciupercilor de pădure și de cîmp;

c) produselor speciale pentru alimentația copiilor (la tarabă);

d) articolelor din tutun;

e) băuturilor alcoolice la tarabă și la pahar;

f) produselor perisabile (inclusiv a celor ușor alterabile), produselor congelate în stare decongelată sau recongelată, ouălor de găină, gîscă, rață, peștelui proaspăt, în lipsa condițiilor respective de vînzare (vitrine frigorifice);

g) produselor de uz fitosanitar și a fertilizanților, a substanțelor toxice și a celor ușor inflamabile;

h) producției pornografice;

i) substanțelor explozibile, radioactive și a surselor de radiații ionizante, narcoticelor, armelor, dispozitivelor asemănătoare după construcție cu armele (dispozitive industriale de baterie a cuielor și nituire), a munițiilor și dispozitivelor de detonare;

j) produselor pirotehnice;

k) anumitor tipuri de mărfuri „Second-hand” (încălțăminte, lenjerie de corp, mărfuri pentru copii pînă la 3 ani, jocuri și jucării);

l) mărfurilor de către persoanele care nu au atins vîrsta de 15 ani;

m) altor mărfuri și produse, conform prevederilor le-

a urcat la volanul automobilului și a condus o perioadă de timp pînă cînd pe traseul Aeroport - bd. Dacia a fost oprit de poliție.

2 zile, 2 tineri, 4 crime

Cauza penală privind învinuirea a doi tineri de răpirea mijlocului de transport, șantaj, furt și circulația ilegală a substanțelor narcotice a fost remisă în judecată.

Procurorii îi învinuiesc pe 2 tineri de 18 ani, precum că în mai 2009, aflîndu-se în sectorul Ciocana, după ce au consumat băuturi alcoolice, au deposedat o persoană de automobilul de model W-Passat B 5, prețul căruia constituie peste 106 mii lei. În aceeași zi, cu scopul de a estorca și primi bani de la șofe-

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări
răspunde juristul
Vitalie MODRÎNGĂ

Am 46 de ani și doresc să înfiez un copil. Vreau să-mi comunicați de ce acte este nevoie în acest caz și unde să le înaintez. Mă mai interesează dacă legea îmi permite să înfiez la vîrsta menționată.

Victoria Spinei,
Orhei

Procedura adopției este reglementată de Capitolul 18 din Codul familiei. Potrivit articolului 118 alin. (1) din acest cod, evidența cetățenilor Republicii Moldova care doresc să adopte copii se efectuează de către autoritățile tutelare, la care sînteți în drept să vă adresați pentru perfectarea actelor necesare.

Conform articolului 119 alin. (1), încuviințarea adopției copilului se face de către instanța judecătorească la cererea persoanelor (persoanei) care solicită adopția.

Articolul 121 alin (1) lit. h) din același cod prevede că adoptatori pot fi persoane de ambele sexe care au atins vîrsta de 25 de ani, cu excepția persoanelor care au atins vîrsta de 50 de ani (această regulă nu se aplică în cazul în care adoptatorii sînt căsătoriți între ei și unul din ei nu a atins vîrsta de 50 de ani, precum și atunci cînd părintele adoptiv este soțul părintelui copilului adoptat sau cînd copilul a trăit în familia eventualilor părinți adoptivi înainte ca aceștia să împlinescă vîrsta de 50 de ani).

Ce trebuie să întreprind ca să asist la un proces de judecată la care nu sînt parte dar sînt curioasă să cunosc cum are loc procesul.

Marina Fusu,
Chișinău

Puteți asista la ședințele de judecată, deoarece potrivit articolului 18 din Codul de procedură penală și art. 23 din Codul de procedură civilă în toate instanțele ședințele de judecată sînt publice. Pentru unele cazuri vi se poate refuza participarea, cazurile respective fiind prevăzute de normele articolelor menționate, ele fiind argumentate prin încheiere motivată, pe par-

cursul întregului proces sau al unei părți din proces, în interesul respectării moralității, ordinii publice sau securității naționale, cînd interesele minorilor sau protecția vieții private a părților în proces o cer, sau în măsura considerată strict necesară de către instanță cînd, datorită unor împrejurări speciale, publicitatea ar putea să prejudicieze interesele justiției.

Stimați cititori!

Redacția va răspunde la întrebările Dvs. numai la prezentarea acestui coupon.

Întrebarea trebuie formulată clar și cât mai concis, pe o foaie aparte.

Decupați couponul și, împreună cu întrebarea Dvs., trimiteți-l pe adresa: Chișinău, 2009, str. A. Mateevici nr. 60, bir. 222.

Cupon DREPTUL

Numele, prenumele:

Adresa:

(august 2009, nr. 29(288))

Procuratura Generală

Pedeapsă pentru un șofer drogat

Recent, Judecătoria sect. Botanica l-a condamnat pe Alexandr Carp la muncă neremunerată în folosul comunității – 160 ore, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani și 4 luni.

Concomitent, în privința acestuia a mai fost aplicată măsura de constrîngere – tratament medical antidrog forțat.

Potrivit procurorilor, la 16 iunie 2009, fiind în stare de ebrietate narcotică (provocată de substanța hașiș), inculpatul

ru automobilului răpit, tinerii l-au lovit de mai multe ori cu pumnii și după ce au primit de la el 150 lei, l-au amenințat cu moartea și au mai cerut 20 mii lei în schimbul automobilului.

A doua zi, aflîndu-se în automobilul răpit, băieții au susținut din salonul automobilului un telefon mobil la prețul de 2500 lei, zece lei și un audioplayer MP 3 la prețul de 560 lei.

La finele aventurilor, la unul din băieți a fost depistată și ridicată din buzunarul drept al blugilor o cutie de chibrituri în care se afla o substanță narcotică – marijuana.

Astfel, timp de 2 zile tinerii au reușit să comită 4 infracțiuni pentru care riscă ani grei de pușcărie.

„O casă fără pericole pentru copilul tău”

Potrivit unor date, în fiecare zi 110 copii în vârstă pînă la 5 ani sînt afectați în urma unor accidente produse în condiții casnice. În fiecare zi, cel puțin 6 copii în vîrstă de pînă la 5 ani sînt internați în urma accidentelor casnice și în majoritatea cazurilor, familiile acestor copii nu au știut că locuința lor ascunde pericole pentru micuți.

În scopul prevenirii accidentelor produse în condiții casnice a fost lansată recent o campanie națională de comunicare ce presupune o amplă mobilizare a cadrelor medicale – medicilor de familie, asistentelor medicale, pediatriilor. Lansarea acesteia a fost posibilă grație parteneriatului dintre Ministerul Sănătății și Agenția Elvețiană pentru Dezvoltare și Cooperare, operatorul de telefonie mobilă Moldcell și agenția de implementare Fundația „Centrul pentru Politici și Servicii de Sănătate” (CPSS).

Campania cu genericul „O casă fără pericole pentru copilul tău” va dura pînă în martie 2010 și are scopul de a informa familiile în care cresc copii de 0-5 ani, dar și viitorii părinți și populația generală, despre posibilitățile de apariție a accidentelor în condiții casnice, importanța supravegherii copilului și măsurile de prevenire a accidentării copiilor. Informarea se va desfășura pe trei arii tematice: intoxicații și otră-

virii, arsuri și opărituri, înec și sufocare cu un corp străin, acestea fiind accidentele cele mai frecvente ale căror victime ajung copii. Informația va ajunge în fiecare familie prin intermediul personalului medical – medicilor de familie, pediatriilor, asistentelor medicale, în timpul unor vizite în familie și a ședințelor cu părinții la grădiniță dar și prin intermediul spotului tv, radio și al panourilor plasate în zone de maximă vizibilitate din Chișinău etc.

Această campanie debutează cu o campanie de colectare de fonduri pentru ajutorarea copiilor victime ale accidentelor grave produse în condiții casnice. Această acțiune de caritate este derulată de operatorul de telefonie mobilă Moldcell, partener al Ministerului Sănătății în această campanie. Între 3 și 31 august toți abonații Moldcell pot dona suma de 10 lei apelînd sau expediind un SMS fără conținut în mod gratuit la numărul scurt 9490. Bani adunați vor fi transmiși implementatorului proiectului (CPSS) spre a fi utilizați la acoperirea cheltuielilor de operație și/sau tratament al copiilor accidentați în condiții casnice. Selecția micuților ce vor fi ajutați se va efectua în baza unor criterii echidistante și transparente, desfășurarea campaniei va fi monitorizată de parteneri, iar

rezultatele acesteia vor fi făcute publice.

Potrivit datelor Centrului Național de Management în Sănătate, în 2008, 46 957 de copii au suferit acciden-

te (inclusiv 66 în vîrstă de 0-5 ani) au murit în urma accidentelor, iar 64 dintre ei (inclusiv 38 în vîrstă de 0-5 ani) au decedat în condiții casnice. Astfel, analiza date-

Republica Moldova este pe locul 4 în regiunea europeană OMS la mortalitate prin înec, pe locul 5 la mortalitate prin intoxicații și otrăviri și pe locul 5 la mortalitate prin

te lucrurile din jurul lui. El vrea să le atingă, să le miroasă și să le guste. Lucruri periculoase, lăsate neglijent la îndemîna copilului, îi pot cauza traumatisme grave sau chiar moartea. În condiții casnice, un copil se poate otrăvi, intoxica, îneca, arde, opări sau sufoca cu un corp străin. Bucătăria și baia sînt încăperile cu cel mai mare risc de accidente pentru copil. Copiii sînt mai curioși și mai rapizi decît cred adulții. Cîteva secunde sînt de ajuns pentru ca să se întîmple o tragedie. Sloganul Campaniei – „Ai grijă de mine. Eu vreau să trăiesc!” exprimă această vulnerabilitate a copiilor în fața pericolelor care îi înconjoară.

În etapa a doua a Campaniei, mesajele vor conține indicații concrete pentru părinți cum să prevină accidentarea copilului prin îndepărtarea pericolelor. De asemenea, materialele de comunicare adresate părinților vor conține instrucțiuni de prim-ajutor în cazul în care accidentul s-a produs.

Campania „O casă fără pericole pentru copilul tău!” se desfășoară în cadrul Proiectului moldo-elvețian „Regionalizarea Serviciilor Pediatriche de Urgență și Terapie Intensivă în Republica Moldova” (REPEMOL), implementat cu suportul Agenției Elvețiene pentru Dezvoltare și Cooperare.

te, dintre care 40 614 au avut loc în condiții casnice. Asta înseamnă că, zilnic, în Republica Moldova ajung victime ale diverselor accidente care se produc acasă. Potrivit aceleiași surse, în 2008, 2185 de copii în vîrstă de 0-5 ani s-au intoxicat și au suferit diverse traume, necesitînd asistență medicală de urgență.

Statisticile însă nu se opresc aici. În 2008, 194 de

lor arată că peste 50 % dintre accidentele mortale la copii de 0-5 ani s-au produs în condiții casnice.

Organizația Mondială a Sănătății arată, într-un raport din 2008 (European Report on Child Injury Prevention), că Republica Moldova are o rată ridicată a mortalității și morbidității cauzate de accidente casnice la copii (0-19 ani) între țările din regiunea europeană a OMS. Astfel,

accidente prin foc (arsuri și opărituri) și electrocutare.

În prima etapă a Campaniei, mesajele vor avea scopul să atragă atenția că locuința și curtea casei ascund sute de pericole nebănuite, care pun în pericol sănătatea și chiar viața copiilor. Prin ochii unui copil, casa arată cu totul altfel decît cum o vede un adult, deoarece copilul nu cunoaște ce este periculos pentru el și ce nu, însă este atras de toa-

Citații în judecată

Curtea de Apel Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, anunță citarea publică a apelanților Racu Octavian, Racu Valerian, Dicusar-Racu Agnesa, Racu Vitalie, Racu Sergiu și intimatul Direcția Locativă Comunală mun. Chișinău pentru data de 3 septembrie 2009, ora 10.00 (Curtea de Apel Chișinău, str. Teilor nr. 4, sala nr. 9) la ședința de judecată unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2a-1511/09, la acțiunea Racu Octavian, Racu Valerian, Dicusar-Racu Agnesa, Racu Vitalie, Racu Sergiu către SA „Livservcom” și Direcția Locativă Comunală mun. Chișinău, privind revindicarea imobilului din posesia ilegală și evacuarea forțată.

Judecător

N. Budăi

Judecătoria Economică de Circumscripție, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului SRL „Tamima-Com”, pentru data de 15 octombrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 213, et. 2) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Premier – SV”, privind încasarea sumei de 6 575 lei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ion Stepanov

Judecătoria Economică de Circumscripție solicită prezentarea reprezentantului SRL „Realcit”, pentru data de 10 septembrie 2009, ora 11.50, la ședința de judecată (bdul Ștefan cel Mare nr. 73, bir. 225) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de SRL „Premier – SV”.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Iu. Țurcan

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bulbaș Veaceslav, pentru data de 3 septembrie 2009, ora 10.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) în calitate de pîrît pe cauza civilă nr. 2-2488/09, intentată de ICS „Easy Credit” SRL, privind încasarea datoriei.

Judecător

Constantin Urîtu

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Bolboceanu Iurie, pentru data de 18 august 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 603) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată pe marginea acțiunii depuse de Serviciul Național Locuință către Bolboceanu Iurie privind rezilierea contractului de investire în construcția par-cării subterane.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Olga Cojocar

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Balțan Marcel, pentru data de 18 august 2009, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Zelinski nr. 13, bir. 8) în calitate de pîrît pe cauza civilă intentată de Ursu Ana, privind încasarea datoriei.

Judecător

Serghei Dimitriu

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău, în conformitate cu art. 108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Moisei Iurie, pentru data de 16 septembrie 2009, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 14) în calitate de parte interesată pe cauza civilă intentată de Moisei Ion, Moisei Oleg către IF de Stat, Moisei Iurie, privind constatarea acceptării succesiunii.

Judecător

Nina Arabadji

Judecătoria Cahul, în conformitate cu cerințele art. 108 și art. 103 a CPC al RM, solicită prezentarea cet. Anastasiu Nicolae, născut la 05.09.1967, cu domiciliul în s. Manta, Cahul, pentru data de 28 august 2009, ora 16.00, la ședința de judecată (or. Cahul, str. Victoriei nr.8, bir. 211) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-552/09, privind încasarea pensiei pentru întreținerea copilului Anastasiu Sergiu, la cererea cet. Anastasiu Ala.

Pîrîntului i se propune să prezinte referința și probele de care dispune referitor la pricină. În caz de neprezentare a unor astfel de probe și de neprezentare a pîrîntului în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecător

Vitalie Movilă

ANUNȚ

La data de 25 august 2009, orele 10.00 în sediul Oficiului de executare Călărași (Judecătoria Călărași, str. Alexandru cel Bun nr. 153, bir. 8) se va desfășura licitația la care va fi scos în vânzare bunul imobil, construcție comercială cu suprafața de 199,8 m.p., numărul cadastral 2501207.156.01 costul, bunului scos în vânzare 1 700 000 lei și terenul cu destinație pentru construcții cu suprafața 0,0551 ha cu numărul cadastral 2501207156, cu costul de 38 304 lei situate pe adresa or. Călărași, str. M. Eminescu nr. 3.

Doritorii de a participa la licitație vor depune pe contul depozitar nr. 46130000302401, 2% din suma inițială spre vânzare.

Relații la numărul de telefon: 20809; 22901.

Executor

Iu. Bulgac

ÎN ATENȚIA CITITORILOR!

Săptămînalul juridic „Dreptul” publică „Citații în judecată” din toate raioanele republicii. Pentru aceasta nu este nevoie să vă deplasați la Chișinău. E de ajuns să expediați prin fax (nr. 577690) copia dispoziției de plată și citația propriu-zisă, astfel economisind sume importante pentru transport. „Dreptul” poate fi procurat în toate chioșcurile.

Date bancare: c/d 222472202641
BC Banca Socială. BIC: BSOCMD 2x722,
cod 280101722, c/f 37934018.
Publicația periodică „DREPTUL”

În aceste momente de grea încercare colectivul Uniunii Juriștilor din Republica Moldova și al Facultății de Drept USM este alături cu compasiune de familia și rudele lui ROȘCA Tudor, doctor în drept, conferențiar universitar, ex-comandant al Academiei de Poliție „Ștefan cel Mare” în legătură cu trecerea sa în neființă.

Dumnezeu sa-i odihnească sufletul și să-l primească alături de aleșii săi!

Aniversări

Gheorghe Stratan, judecător CA Chișinău – 65 de ani**Mult stimat domnule Gheorghe Stratan,**

Fiecare om are o zi specială în an, o zi în care totul pare mai frumos și mai ușor ca oricând. Pentru dumneavoastră ziua de 7 august este de o semnificație aparte, deoarece marcați un frumos jubileu. Cu acest prilej permiteți-ne să vă adresăm acest sincer și cald mesaj de felicitare.

Vă dorim să aveți parte de multă sănătate, împliniri dintre cele mai frumoase, noi planuri îndrăznețe, a căror realizare să vă facă să trăiți în permanență sentimentul fericirii și al mulțumirii de sine.

La mulți ani!

***

Igor Brai, judecător Anenii Noi – 35 de ani**Mult stimat domnule Igor Brai,**

Popasul aniversar la care ați ajuns evidențiază tot mai mult deosebitele calități care conferă personalității dumneavoastră alura unei persoane demne de admirație, care prin asiduitate, cinste, perseverență, profesionalism a atins culmi înalte.

...și pentru că o zi din acest gustar este specială pentru dumneavoastră vă adresăm și noi sublimă cuvinte de felicitare.

Vă dorim multă sănătate, bucurii de la cei dragi, deplină revelație sufletească, noi împliniri și succese pe măsura așteptărilor.

La mulți ani!

***

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere **Maria Chiperi**, judecător Anenii Noi; **Svetlana Filincova**, judecător CSJ; **Ion Bulhac**, judecător Ciocana; **Iurie Șumcov**, judecător CSJ; **Iurie Poținga**, judecător Rîșcani mun. Chișinău; **Anatolie Rusu**, vicepreședintele judecătorei Edineț; **Vitalie Stratan**, judecător Botanica; **Liuba Daguța**, procuror, șef interimar al Secției conducere a urmăririi penale în organele centrale ale MAI și SV din cadrul Direcției conducere a urmăririi penale a Procuraturii Generale; **Tudor Sauca**, șef al Secției finanțe și contabilitate din cadrul Direcției administrativ-economice a Procuraturii Generale.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Apreciem străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile.

Vă dorim să aveți parte de acum încolo doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

Cu profund respect,
membrii Consiliului de administrație
al Uniunii Juriștilor,

Echipa Dreptul și Revista națională de drept

Solarul duce la cancer

După numeroase studii, cercetători din mai multe țări au ajuns la concluzia că expunerea la solar provoacă

Lyon, care face recomandări Organizației Mondiale a Sănătății, relevă că numărul persoanelor care suferă de cancer

„Trebuie să le reamintim oamenilor cu fiecare ocazie riscurile la care se expun atunci când merg la solar”, a declarat pentru FoxNews Vincent Cogliano, unul dintre cercetătorii din cadrul agenției.

Specialiștii de la Queensland Institute of Medical Research, Australia, citați de Reuters, avertizează de asemenea că persoanele care au sub 35 de ani și merg regulat la solar prezintă un risc cu 98

lar echivalentul a șapte zile de mers pe stradă sau o zi întreagă de plajă.

Medicul Louisa Gordon, de la Queensland Institute of Medical Research, spune că australienii au cea mai ridicată rată a cancerului de piele din lume, o persoană din două dezvoltând o formă de cancer. „Aproape 80 la sută din cazurile de melanom diagnosticate în Australia sînt cauzate de folosirea solarului”, precizează dr. Gordon.

Melanomul este cea mai frecventă formă de cancer al pielii, care în urmă cu zece ani era întâlnită în proporții mari la persoanele cu vîrsta de peste 75 de ani. Recent, cercetătorii britanici au descoperit că melanomul se instalează într-o proporție covârșitoare la persoanele sub 30 de ani, care utilizează în mod frecvent solarele. Experții de la Cancer Research UK spun că, anual, numărul englezilor care se îmbolnăvesc de cancer de piele depășește 10 000 de persoane și că melanomul este socotit una dintre cele patru forme de cancer cel mai des întâlnite, atât la femei, cât și la bărbați.

melanomul, cea mai întâlnită formă de cancer de piele. Ani la rînd, oamenii de știință au vorbit despre solare și despre tuburile de bronzare artificiale ca despre elemente cu un grad mare de risc în declanșarea cancerului de piele.

Un nou studiu făcut de Agenția Internațională de Cercetare a Cancerului din

și au folosit solarele înainte de a împlini vîrsta de 30 de ani este de trei ori mai mare decît al celorlalți bolnavi.

Potrivit unei noi clasificări, razele ultraviolete din solare intră în aceeași clasă cu virusul hepatitei B, tutun, arsenic, dar și multe alte substanțe și virusuri care pot provoca o formă de cancer.

la sută mai ridicat de îmbolnăvire cu o formă de cancer al pielii. Dermatologii spun că tinerii care stau mult la solar își consumă foarte repede „capitalul solar” (capacitatea organismului de a se proteja de soare), ceea ce sporește riscurile îmbolnăvirii. După doar o oră petrecută la solar se consumă din capitalul so-

Site-urile de socializare, acuzate de comportamentul deviant al tinerilor

După jocurile video și muzica emo, vinovate de comportamentul deviant al tinerilor sînt acum site-urile de socializare. Arhiepiscopul Bisericii Catolice din Anglia a declarat că Facebook sau MySpace îi pot determina pe tineri să se sinucidă.

Twitter este un loc unde oamenii postează tot felul de comentarii. Unii vorbesc despre viața lor de zi cu zi, alții despre lucruri găsite pe web, alții își promovează bunurile sau chiar pe ei. Comunicarea este esența.

Nu aceasta este și părerea arhiepiscopului Bisericii Ca-

tolice din Anglia, Vincent Nichols. Potrivit timesonline.co.uk, arhiepiscopul crede că adolescenții care socializează pe net sînt în pericol.

Ei caută pe Twitter prietenii efemere în care se pune mai mult accentul pe cantitate decît pe calitate, crede prelatul. Nichols a explicat că trauma provocată de pierderea acestor „relații fragile” este un factor determinant în sinuciderile din rîndul tinerilor. Arhiepiscopul a amintit că în Marea Britanie cîteva zeci de tineri și-au luat viața din cauza site-urilor de socializare.

Caleidoscop**Copernicum, un nou element în tabelul lui Mendeleev**

Oamenii de știință au denumit recent un nou element, adăugat în tabelul lui Mendeleev – „Copernicum”.

Noul element are drept simbol „Cp” și a fost numit după Nicolaus Copernic, primul om care a susținut că planetele se învîrtesc în jurul Soarelui.

Copernicum a fost descoperit în urmă cu 13 ani într-un laborator nuclear din Germania, dar a fost recunoscut ca fiind un element în iunie 2009. Pînă să primească o denumire, Cp a fost cunoscut drept „elementul 112”.

Descoperirea și denumirea unui nou element reprezintă un pas important pentru chimiști.

Peste șase luni Uniunea Internațională pentru Chimie Pură și Aplicată va accepta în mod oficial denumirea propusă de profesorul Sigurd.

Pizza de 40 de kg în Brazilia

V-ar face plăcere să gustați dintr-o pizza de 40 de kilograme? Sigur că da.

Bucătarii au pregătit cea mai mare pizza din Brazilia, cu un diametru de 2,2 metri și 40 de kilograme.

Marea gustare a fost făcută în timpul festivalului Sampa Pizza din Sao Paulo.

Părea tentantă, oare bucătarii s-au abținut?

Istoria pizzei începe la Roma, însă se pare că cei mai mari consumatori sînt în Brazilia și în Statele Unite ale Americii.

Concurs de țipat, în Thailanda

Concurs de spart urechile spectatorilor, într-un oraș din Thailanda. 11 femei și bărbați s-au întrecut în țipete. Concursul a fost cît se poate de serios. Cei 11 finaliști au fost selectați din peste 1500 de competitori.

Fiecare s-a gîndit la ceva în timp ce țipa. „Îmi închipui că în fața mea e cineva, sora sau fratele meu cîntînd sau dansînd și că țip la ei”, a spus unul dintre participanți. Țipătul cîștigătorului a măsurat 116,8 decibeli. Bărbatul, om de afaceri în Rusia, a fost premiat cu 900 de dolari. Recordul mondial îl deține un britanic, al cărui țipăt a atins culmile suportabilului, 129 de decibeli.

O inscripție misterioasă din epoca lui Iisus Hristos, descoperită la Ierusalim

O inscripție misterioasă, gravată pe o cupă de piatră, care datează din primul secol al Creștinătății, a fost descoperită recent la Ierusalim, în urma unor săpături arheologice.

„Am descoperit o inscripție de 10 rînduri, scrise în ebraica veche sau în aramaică, reprezentînd, se pare, un ritual de purificare”, a declarat arheologul britanic Shimon Gibson.

„Literele scrise cursiv sînt lizibile, dar textul este foarte dificil de descifrat”, a mai spus arheologul, cercetător la Universitatea Carolina de Nord.

Cupa a fost descoperită în apropierea unui sit arheologic

al unui spațiu destinat unei băi ritualice, în apropierea Palatului Irod cel Mare și al Templului din Ierusalim, distrus în anul 70 î.Hr. de romani.

„Este posibil ca acest tip de cupă să fi fi servit lui Iisus Hristos pentru spălarea ritualică a mîinilor înaintea Cinei cea de Taină”, a mai spus arheologul.

A fost descoperită pielea artificială

Pielea sintetică va fi folosită pentru grefe, în cadrul operațiilor estetice și pentru testarea produselor cosmetice. Rolul pielii nu este doar unul estetic, ea contribuind și la protejarea corpului de infecții și în fața deshidratării. Astfel, persoanele care suferă de arsuri și de boli de piele se confruntă cu mult mai multe probleme decît s-ar putea crede.

O vreme îndelungată, medicii au încercat să folosească pielea sintetică pentru grefele de piele și operațiile estetice, însă producerea pielii sintetice reprezenta un proces costisitor și foarte lent. Acum însă o echipă de cercetători germani de la Institutul Fraunhofer-Gesellschaft a descoperit o metodă pentru producerea în masă a pielii artificiale, cu tot cu vase de sînge. În viitor, pielea artificială va putea fi folosită pentru grefe, pentru operații estetice și pentru testarea produselor cosmetice.

Sistemul de producere a pielii artificiale va fi comercializat începînd cu 2010 și va fi complet automatizat: un computer va controla amestecul de substanțe în care se va dezvolta pielea.

FONDATORI:
Universitatea de Stat din Moldova,
Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:
Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA,
Stelina CIOBANU,
Laura DUMBRAVA
Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ
Redactor-stilizator: Gheorghe CHIRIȚĂ
Machetator: Maria BONDARI
Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:
MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.
DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.
BC Banca Socială.
BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.
Tiparul executat la tipografia „Prag-3”.
Indice – 21596
Tiraj 4600
Com. 1598